

ĐỀ KIỂM TRA HỌC KÌ 2 – ĐỀ SỐ 8**MÔN: NGỮ VĂN - LỚP 8****Thời gian làm bài: 90 phút****BIÊN SOẠN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM****I. ĐỌC HIỂU (4.0 điểm)****Đọc văn bản sau và trả lời câu hỏi:****CÁ CHÉP VÀ CON CUA**

Cá chép con dạo chơi trong hồ nước. Lúc đi ngang nhà cua, thấy cua đang nằm, vẻ mặt rất đau đớn, cá chép con bèn bơi lại gần và hỏi:

– Bạn cua ơi, bạn làm sao thế?

Cua trả lời:

– Tớ đang lột xác bạn à.

– Ôi, chắc là bạn đau lắm. Nhưng tại sao bạn lại phải làm như thế?

– Họ hàng nhà tớ ai cũng phải lột xác thì mới lớn lên và trưởng thành được, dù rất đau đớn cá chép con ạ.

– À, bây giờ thì tớ đã hiểu.

(Những mẫu chuyện thiếu nhi chọn lọc – NXB Kim Đồng, 2009)

Câu 1 (0.5 điểm). Xác định thể loại của văn bản trên.

Câu 2 (0.5 điểm). Văn bản trên sử dụng ngôi kể thứ mấy?

Câu 3 (1.0 điểm). Em hãy cho biết nội dung chính của đoạn trích trên.

Câu 4 (1.0 điểm). Xác định kiểu câu và chức năng của câu sau đây: “Cá chép con dạo chơi trong hồ nước”

Câu 5 (1.0 điểm). Theo câu chuyện, vì sao cua phải lột xác? Từ đó liên hệ đến con người, để trưởng thành, theo em cần phải làm gì?

II. VIẾT (6.0 điểm)**Câu 1. (2.0 điểm)**

Viết đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày cảm nhận của em về tâm trạng người tù chiến sĩ qua đoạn thơ:

*Ta nghe hè dậy bên lòng
Mà chân muốn đạp tan phòng hè ôi
Ngột làm sao, chết uất thôi
Con chim tu hú ngoài trời cứ kêu*

(Tố Hữu – Khi con tu hú)

Câu 2. (4.0 điểm)

Con hãy yêu thương tất cả mọi người chung quanh mình và tận tình giúp đỡ họ khi mình có thể làm được. Con đừng tranh hơn với ai, hãy nhường nhịn cho họ hơn mình. Cuộc sống chỉ có ý nghĩa khi nó được tưới mát bằng dòng nước của thương yêu. Không có thương yêu, thế giới này lập tức biến thành địa ngục. Con hãy luôn luôn để mắt xem mọi người đang cần gì và tìm cách giúp đỡ họ. Nhưng hãy giúp đỡ một cách kín đáo đừng khoe cho mọi người biết, khi chúng ta tự hào về lòng tốt của mình thì tình nhân ái chân thật đã biến mất mà niềm kiêu hãnh đã chiếm chỗ.

(Việt Quang – Trở lại thiên đường)

Từ nội dung gợi dẫn trên, em hãy viết bài văn nêu suy nghĩ của em về tình yêu thương trong cuộc sống.

HƯỚNG DẪN GIẢI CHI TIẾT**THỰC HIỆN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM****Phần I. ĐỌC HIỂU****Câu 1****Phương pháp giải:**

Dựa vào đặc trưng thể loại

Lời giải chi tiết:

Truyện đồng thoại

Câu 2**Phương pháp giải:**

Vận dụng kiến thức đã học về ngôi kể

Lời giải chi tiết:

Ngôi kể thứ ba

Câu 3**Phương pháp giải:**

Đọc kĩ đoạn trích và rút ra nội dung.

Lời giải chi tiết:

Nội dung chính: Câu chuyện nhấn mạnh đến cách thức mà cua con “lớn lên và trưởng thành” – đó là “lột xác” từ đó hướng con người đến giá trị đích thực trong cuộc đời đó là muốn trưởng thành phải đương đầu với những khó khăn, thử thách.

Câu 4**Phương pháp giải:**

Căn cứ vào 4 kiểu câu theo mục đích nói đã học (trần thuật, cảm thán, nghi vấn, cầu khiến).

Lời giải chi tiết:

- Kiểu câu: trần thuật.
- Chức năng: thông báo về hoạt động của sự vật cá chép con.

Câu 5**Phương pháp giải:**

Căn cứ vào nội dung câu chuyện

Lời giải chi tiết:

- Cua phải lột xác để lớn lên. Dù quá trình lột xác rất đau đớn và thường gặp nguy hiểm nữa. Tuy nhiên, loài cua không thể lớn lên mà không lột xác.
- Liên hệ đến con người:

+ Sự sống là một sự phát triển liên tục mà ở đó cái mới thay thế cái cũ là điều tất yếu. Con người cần nhận thức được quy luật của sự phát triển ấy để thích ứng và làm chủ bản thân trong những thử thách và chông gai trên đường đời.

+ Mỗi cá nhân đều cần lột xác để trưởng thành, từ đó thúc đẩy sự phát triển đi lên của xã hội.

+ Con người cần biết dũng cảm đương đầu với khó khăn, trong phong ba bão táp, con người sẽ trưởng thành rất nhanh chóng và đạt đến những thành công trên đường đời.

PHẦN II. VIẾT

Câu 1

Phương pháp giải:

Sử dụng các thao tác lập luận phân tích, tổng hợp để tạo lập một đoạn văn nghị luận văn học

Lời giải chi tiết:

1. Mở đoạn

- Nói lên ý chí của người chiến sĩ yêu nước
- Khẳng định mạnh ý chí đó

2. Thân đoạn

- Trích các câu thơ đi kèm theo lòng quyết tâm của người chiến sĩ yêu nước.
- Bức tranh thiên nhiên đồng quê vô cùng khoáng đạt, thanh bình, nên thơ. Có bầu trời xanh lồng lộng. Có sắc vàng của bắp, sắc đào của nắng. Có cánh chim tu hú chao liệng....
- Khi nghe hè dậy bên lòng, khi nghe tiếng gọi của tự do thôi thúc để rời người tù cách mạng, người chiến sĩ ấy bùng dậy tình yêu đời và khát vọng tự do đập tan cánh cửa ngục tù.
- Người chiến sĩ cách mạng đã vượt lên những nỗi đau, những thiếu thốn về vật chất.
- Nỗi đau nhàu xé tâm can của người tù ấy là nỗi đau của những người mất nước, mất đi cuộc sống tự do yên bình, mong muốn được đập đổ mọi thứ" phá cũ sì sỏ lòng" để chiến đấu cho cách mạng, đập tan cái chế độ dã man đang cầm tù cả một dân tộc

3. Kết đoạn

- Nêu lên sự căm thù giặc, muốn bảo vệ đất nước của người chiến sĩ và nêu lên cảm nghĩ của mình.

Câu 2

Phương pháp giải:

- Phân tích (Phân tích đề để xác định thể loại, yêu cầu, phạm vi dẫn chứng).
- Sử dụng các thao tác lập luận (phân tích, tổng hợp, bàn luận, ...) để tạo lập một văn bản nghị luận xã hội.

Lời giải chi tiết:**I. Mở bài**

- Nêu vấn đề cần nghị luận: tình yêu thương trong cuộc sống được gợi dẫn từ câu chuyện trên.

II. Thân bài**1. Giải thích**

- Tình yêu thương là một khái niệm chỉ một phẩm chất tình cảm, vẻ đẹp tâm hồn của con người. Đó là tình cảm thương yêu, chia sẻ và đùm bọc một cách thấm thiết.

2. Bàn luận

a) Biểu hiện của tình yêu thương:

- Trong gia đình:

+ Ông bà thương con cháu, cha mẹ thương con, con thương ba mẹ

+ Cha mẹ chấp nhận hi sinh, cực nhọc để làm việc vất vả và nuôi dạy con cái nên người

+ Con cái biết nghe lời, yêu thương cha mẹ là thể hiện tình yêu thương của mình đối với ba mẹ

+ Tình yêu thương còn thể hiện ở sự hòa thuận quý mến lẫn nhau giữa anh em với nhau.

- Trong xã hội: Câu chuyện trên như lời dạy tâm huyết của chúng ta về tình yêu thương đối với đồng loại.

+ Tình yêu thương thể hiện ở tình yêu đôi lứa

+ Tình thương dành cho những con người có số phận đau khổ, bất hạnh.

+ Quan tâm, chia sẻ vật chất cho những người sống khó khăn, thiếu thốn, cần sự giúp đỡ ở quanh mình.

+ Lên án, đấu tranh chống lại những thế lực đày đọa, bóc lột, ngược đãi con người.

b) Ý nghĩa của tình yêu thương:

- Sưởi ấm tâm hồn những con người cô đơn, đau khổ, bất hạnh, truyền cho họ sức mạnh, nghị lực để vượt lên hoàn cảnh.

- Tạo sức mạnh cảm hoá kì diệu đối với những người “lầm đường lạc lối”; mang lại niềm hạnh phúc, niềm tin và cơ hội để có cuộc sống tốt đẹp hơn;

- Là cơ sở xây dựng một xã hội tốt đẹp, có văn hóa.

3. Phản đề: Phê phán những người trong xã hội sống thiếu tình thương, vô cảm, dửng dưng trước nỗi đau chung của đồng loại; những kẻ ích kỉ, chỉ biết lo cho cuộc sống của bản thân mình mà không quan tâm đến bất cứ ai.

4. Bài học nhận thức và hành động

- Tình yêu thương có vai trò rất quan trọng trong cuộc sống

- Chúng ta hãy nâng niu hạnh phúc gia đình; hãy sống yêu thương, biết sẻ chia, đồng cảm với những cảnh ngộ trong cuộc đời.

III. Kết bài:

- Tổng kết, khẳng định lại vấn đề: Tình yêu thương có vai trò quan trọng trong cuộc sống con người, là lẽ sống của mỗi người

- Mỗi người chúng ta phải biết yêu thương lẫn nhau, yêu thương đồng loại.